

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2020 liepos 30 d.

sj.d(2020)4616989

EUROPOS SAJUNGOS TEISINGUMO TEISMO PIRMININKUI IR NARIAMS

RAŠYTINĖS PASTABOS,

kurias, remdamasi Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnio antra pastraipa, teikia

EUROPOS KOMISIJA,

atstovaujama Teisės tarnybos narių Florence Clotuche-Duvieusart ir Jurgitos Jokubauskaitės, paskirtų įgaliotomis atstovėmis (jų adresas yra Teisės tarnyba, *Greffe contentieux*, BERL 1/169, 1049 Bruxelles), ir kurios išreiškia pritarimą visų procesinių dokumentų pateikimui per *e-Curia*,

dėl bylos C-75/20

Lifosa,

kurioje Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas kreipėsi į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą prašydamas priimti prejudicinį sprendimą dėl 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 29 straipsnio 1 dalies ir 32 straipsnio 1 dalies e punkto i papunkčio bei 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 70 straipsnio 1 dalies ir 71 straipsnio 1 dalies e punkto i papunkčio išaiškinimo

Europos Komisija (toliau – Komisija) norėtų pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui (toliau – Teisingumo Teismas) tokias rašytines pastabas.

I. FAKTAI IR PROCEDŪRA

1. Pareiškėjas „Lifosa“ yra Lietuvoje įsteigta akcinė bendrovė, be kita ko, gaminanti trąšas. Nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2016 m. spalio 31 d. pareiškėjas pagal 2011 m. rugsėjo 23 d. sudarytą sutartį iš UAB) „Transchema“ įsigijo ir į Sąjungos muitų teritoriją importavo įvairius kiekius Baltarusijos Respublikos įmonės OAO „Naftan“ (toliau – gamintojas) pagamintą techninę sieros rūgštį (toliau – ginčo prekės).
2. Dėl kiekvieno įsigijimo buvo sudaroma papildoma sutartis, kurioje buvo sulygta dėl konkrečios kainos, kartu nustatant, kad tiekimas vykdomas pagal vieną iš „Incoterms 2000“ sąlygų – DAF Baltarusija / Lietuva (sienos perėjimo punktas Gudogai), reiškiančią, kad pardavėjas apmoka visas prekių gabenimo iki paskirties vietos išlaidas.
3. Byloje taip pat nustatyta, kad „Transchema“ ginčo prekes įsigydavo iš gamintojo, kuris jas taip pat DAF sąlygomis nuo gamyklos, esančios Baltarusijos teritorijoje, pristatydavo iki sienos perėjimo punkto Gudogai.
4. Pateiktose muitinės deklaracijose pareiškėjas kaip importuotų ginčo prekių muitinę vertę nurodė jo faktiškai už šias prekes sumokėtas ar mokėtinas sumas, atitinkančias „Transchema“ išrašytose PVM sąskaitose faktūrose nurodytas sumas.
5. Atlikusi patikrinimą, Kauno teritorinė muitinė 2017 m. vasario 9 d. priėmė Ataskaitą, kuria patikslino pareiškėjo deklaruotą ginčo prekių muitinę vertę – įtraukė ginčo prekių vežimo ne Sąjungos (Bendrijos) muitų teritorijoje išlaidas. Atitinkamai pareiškėjui papildomai apskaičiuota 25 876 EUR maito, 412 EUR maito delspinigių, 187 152 EUR importo pridėtinės vertės mokesčio ir 42 492 EUR šio mokesčio delspinigių bei skirta 42 598 EUR dydžio (20 proc.) bauda.
6. Tokį sprendimą vietos mokesčių administratorius priėmė nustatęs, kad pareiškėjo deklaruota ginčo prekių muitinė vertė buvo mažesnė už jų gabenimo Baltarusijos teritorijoje išlaidas, kurias faktiškai patyrė gamintojas, geležinkeliu gabendamas šias prekes nuo jam priklausančios gamyklos iki Baltarusijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos sienos perėjimo punkto.

7. Dėl tokio sprendimo pareiškėjas pateikė skundą Departamentui, kuris patvirtino Ataskaitoje papildomai apskaičiuotas sumas.
8. Nesutikdamas su tokiu atsakovo sprendimu pareiškėjas su skundu kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, be kita ko, akcentuodamas, kad: ginčo vežimo išlaidas pagal sutarties sąlygas apmokėjo gamintojas ir jos buvo įtrauktos į „Transchema“ sumokėtą prekių kainą; ginčo prekių kainą sąlygojo tokie objektyvūs veiksniai kaip tai, kad techninė sieros rūgštis yra šalutinis produktas gamintojo gamybos procese, gamintojas neturi galimybių techninę sieros rūgštį perdirbti ar ją sandėliuoti, utilizuojant šiuos produktus būtų patiriamos labai didelės išlaidos. Tad nors prekių kaina nepadengia visų gamintojo patirtų prekių vežimo išlaidų¹, tokia kaina yra pagrįsta ir gamintojui ekonomiškai naudinga, nes Baltarusijos Respublikoje nustatyto ekologinio mokesčio suma, kurią reikėtų sumokėti siekiant utilizuoti ginčo prekes, viršytų deklaruotos muitinės vertės ir transportavimo išlaidų sumą.
9. Vilniaus apygardos teismas, išnagrinėjęs pareiškėjo skundą, 2017 m. lapkričio 28 d. sprendimu jį atmetė kaip nepagrįstą. Todėl pareiškėjas pateikė apeliacinį skundą Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.
10. 2020 m. sausio 29 d. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, nagrinėdamas administracinę bylą, nusprendė, kad šioje byloje kyla Europos Sąjungos teisės aiškinimo klausimas, ir kreipėsi į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą.

II. TAIKOMA EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖ

11. 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą² (toliau – Bendrijos muitinės kodeksas), 29 straipsnio 1 ir 3 dalys nustato:

---

¹ Prie prašymo pridėtoje byloje esantis 2017 m. lapkričio 28 d. Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimas mini, kad „*tiekiant prekes pareiškėjai techninės sieros rūgšties gamintojas OAO „Naftan“ taikė pačias žemiausias pardavimo kainas (nuo 0,15 Eur/MT)*“, taip pat, kad „*Teritorinė muitinė nustatė, kad minėtos transportavimo išlaidos svyravo nuo 11,35 Eur/TM 2014 metais iki 8,56 Eur/TM 2015 metais ir 6,79 Eur/MT 2016 metais*“.

² OL L 302, 1992 10 19, p. 1.

„ 1. Importuojamų prekių muitine verte laikoma sandorio vertė, tai yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Bendrijos muitų teritoriją, prireikus patikslinta vadovaujantis 32 ir 33 straipsniais, jeigu:

[...]

b) prekių pardavimui arba jų kainai neturi įtakos jokios sąlygos arba aplinkybės, kurių poveikio vertinamų prekių pardavimui arba kainai neįmanoma įvertinti;

[...]

3. a) Faktiškai sumokėta arba mokėtina kaina – tai visi pirkėjo įvykdyti ar priklausantys įvykdyti mokėjimai pardavėjui arba pardavėjo naudai už importuotas prekes, įskaitant visus įvykdytus arba priklausančius įvykdyti pirkėjo mokėjimus pardavėjui arba, vykdant pardavėjo įsipareigojimus, trečiajam asmeniui, esančius importuotų prekių pardavimo pirkėjui sąlyga. Mokėjimo forma nebūtinai turi būti pinigų pervedimas. Gali būti mokama tiesiogiai arba netiesiogiai, pateikiant akredityvus arba vertybinius popierius.

[...]“

12. Bendrijos muitinės kodekso 32 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys nustato:

„1. Nustatant muitinę vertę pagal 29 straipsnį, prie faktiškai sumokėtos arba mokėtinios importuojamų prekių kainos pridedama:

[...] e)

i) importuojamų prekių vežimo ir draudimo išlaidos, ir[...]

2. Vadovaujantis šiuo straipsniu papildomos pinigų sumos prie faktiškai sumokėtos arba mokėtinios kainos pridedamos tik remiantis objektyviais ir kiekybiškai įvertinamais duomenimis.

3. Nustatant muitinę vertę, prie faktiškai sumokėtos arba mokėtinios kainos nepridedamos jokios pinigų sumos, išskyrus kai numatyta šiame straipsnyje.“

13. 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas³ (toliau – Sąjungos muitinės kodekso), 70 straipsnis nustato:

„70 straipsnis

Sandorio vertės muitinio įvertinimo metodas

³ OL L 269 2013.10.10, p. 1.

1. *Prekių muitinės vertės pagrindas visų pirma yra sandorio vertė, tai yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, kuri prireikus patikslinama.*
2. *Faktiškai sumokėta arba mokėtina kaina – visa pirkėjo pardavėjui arba, pardavėjo naudai, pirkėjo trečiajai šaliai sumokėta arba mokėtina pinigų suma už importuojamas prekes, įskaitant visus įvykdytus arba vykdytinus mokėjimus, kurie yra importuojamų prekių pardavimo sąlyga.*
3. *Sandorio vertė taikoma, jeigu įvykdomos visos šios sąlygos:*

[...]

b) prekių pardavimui arba jų kainai neturi įtakos jokios sąlygos arba aplinkybės, kurių poveikio vertinamoms prekėms neįmanoma įvertinti;“

14. Sąjungos muitinės kodekso 71 straipsnio 1 dalis nustato:

„1. Nustatant muitinę vertę pagal 70 straipsnį, prie faktiškai sumokėtos arba mokėtinės už importuojamas prekes kainos pridedama:

[...]

e) toliau nurodytos išlaidos, patirtos prekes gabenant iki jų įvežimo į Sąjungos muitų teritoriją vietas:

i) importuojamų prekių vežimo ir draudimo išlaidos; [...]“

15. 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės⁴ (toliau – Įgyvendinimo reglamentas 2015/2447) 138 straipsnio 3 dalis nustato:

„3. Jeigu prekės vežamos nemokamai arba pirkėjo transportu, į prekių muitinę vertę įskaitytinos vežimo išlaidos apskaičiuojamos vadovaujantis tos pačios rūšies transporto priemonėms taikomais įprastais tarifais.“

III. TEISINGUMO TEISMUI PATEIKTAS KLAUSIMAS

16. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pateikia tokį klausimą:

„Ar 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 29 straipsnio 1 dalis ir 32 straipsnio 1 dalies e punkto i papunktis bei 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo

⁴ 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (OL L 343 2015.12.29, p. 558).

nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 70 straipsnio 1 dalis ir 71 straipsnio 1 dalies e punkto i papunktis turi būti aiškinami taip, kad sandorio (muitinės) vertė turi būti patikslinta, į ją įtraukiant visas pardavėjo (gamintojo) faktiškai patirtas prekių vežimo iki jų įvežimo į Sąjungos (Bendrijos) muitų teritoriją vietos išlaidas, kai, kaip yra byloje nagrinėjamu atveju, (1) pagal tiekimo sąlygas („Incoterms 2000“ DAF) pareiga padengti šias išlaidas teko pardavėjui (gamintojui) ir (2) šios vežimo išlaidos viršijo sulygtą ir pirkėjo (importuotojo) faktiškai sumokėtą (mokėtiną) kainą, tačiau (3) pirkėjo (importuotojo) faktiškai sumokėta (mokėtina) kaina atitiko realią prekių vertę, net jei ši kaina nebuvo pakankama padengti visas pardavėjo (gamintojo) patirtas vežimo išlaidas?“

IV. KLAUSIMO NAGRINĖJIMAS

17. Nacionalinis teismas pateiktu klausimu siekia išsiaiškinti, ar prekių muitinės vertė turi būti patikslinta, į ją įtraukiant prekių gamintojo faktiškai patirtas prekių vežimo iki jų įvežimo į Sąjungos muitų teritoriją vietos išlaidas, kai pagal tiekimo sąlygas pareiga padengti šias išlaidas teko pardavėjui ir šios vežimo išlaidos viršijo pirkėjo faktiškai sumokėtą ar mokėtiną kainą, tačiau ši kaina atitiko realią prekių vertę, net jei ši kaina nebuvo pakankama padengti visas vežimo išlaidas.
18. Kadangi ginčo prekės (techninė sieros rūgštis) buvo importuotos laikotarpiu nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2016 m. spalio 31 d., nagrinėjamoje byloje taikytinos tiek Bendrijos muitinės kodekso, tiek Sąjungos muitinės kodekso nuostatos, kadangi Sąjungos muitinės kodeksas pradėtas taikyti nuo 2016 m. gegužės 1 dienos. Tačiau pažymėtina, kad turinio atžvilgiu susijusios nuostatos nepasikeitė. Bendrijos muitinės kodekso nuostatų, galiojusių iki 2016 m. balandžio 30 d., formuluotės (29 straipsnio 1 dalis ir 32 straipsnio 1 dalies e punkto i papunktis) yra atspindėtos dabar galiojančiame Sąjungos muitinės kodekse (70 straipsnio 1 dalyje ir 71 straipsnio 1 dalies e punkto i papunktyje). Kad būtų patogiau, Komisija savo rašytinėse pastabose remsis Sąjungos muitinės kodekso nuostatomis.
19. Pradžioje reikėtų priminti, kad vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalimi prekių muitinės vertės pagrindas visų pirma yra sandorio vertė, tai yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, kuri prireikus patikslinama.

20. Kaip nurodyta Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 2 dalyje, faktiškai sumokėta arba mokėtina kaina – visa pirkėjo pardavėjui arba, pardavėjo naudai, pirkėjo trečiajai šaliai sumokėta arba mokėtina pinigų suma už importuojamas prekes, įskaitant visus įvykdytus arba vykdytinus mokėjimus, kurie yra importuojamų prekių pardavimo sąlyga.
21. Tačiau taip pat reikia pastebėti, kad faktiškai sumokėta arba mokėtina kaina yra tik vienas iš elementų, įeinantis į prekių muitinės vertę, apskaičiuojamą pagal sandorio vertės muitinio įvertinimo metodą. Kiti elementai, kurie apibrėžia prekių muitinės vertę pagal šį metodą, yra išlaidos, pridedamos prie sumokėtos arba mokėtinios kainos, kurios nėra įskaitytos į faktiškai sumokėtą arba mokėtiną kainą už prekes, kurių muitinė vertė nustatoma, kaip tai nurodyta Sąjungos muitinės kodekso 71 straipsnio 1 dalyje. Šio kodekso 72 straipsnio 1 dalis nustato išlaidas, kurios neįskaitomos nustatant muitinės vertę.
22. Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 71 straipsnio 3 dalimi, nustatant muitinę vertę, prie faktiškai sumokėtos arba mokėtinios kainos nepridedamos jokios pinigų sumos, išskyrus numatytąsias 71 straipsnyje. Taigi į muitinės vertę įskaitytinų elementų sąrašas yra aiškiai apibrėžtas ir išsamus.
23. Sąjungos muitinės kodekso nuostatų dėl prekių muitinės vertės nustatymo šaltinis yra 1994 m. Bendrasis susitarimas dėl muitų tarifų ir prekybos VII straipsnio įgyvendinimo. Susitarimo dėl muitinės vertės pagal GATT 8 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad kurdama savo teisės aktus, kiekviena šalis narė nustato, kad prie prekių muitinės vertės pridedamos arba į prekių muitinę vertę neįskaičiuojamos šios išlaidos arba jų dalis: a) importuojamų prekių transportavimo iki importavimo uosto ar kitos vietos išlaidos; b) pakrovimo, iškrovimo ir tvarkymo išlaidos, susijusios su importuojamų prekių transportavimu į importavimo uostą ar kitą vietą; ir c) draudimo kaina.
24. Sąjungos muitų teisė dėl šių šalių narių nuožiūrai paliktų aspektų yra aiški. Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 71 straipsnio 1 dalies e punkto i papunkčiu nustatant muitinę importuojamų prekių vežimo ir draudimo išlaidos, patirtos prekes gabenant iki jų įvežimo į Sąjungos muitų teritoriją vietos, turi būti pridedamos prie faktiškai sumokėtos arba mokėtinios už importuojamas prekes kainos.
25. Be to, vežimo išlaidos turi būti įtrauktos į importuojamų prekių muitinę vertę netgi tokiu atveju, jei prekės vežamos nemokamai arba pirkėjo transportu. Tokiu atveju pagal Įgyvendinimo reglamento 2015/2447 138 straipsnio 3 dalį į prekių muitinę vertę įskaitytinios

vežimo išlaidos, apskaičiuojamos vadovaujantis tos pačios rūšies transporto priemonėms taikomais įprastais tarifais.

26. Nors Sąjungos muitinės nuostatose nėra pateikta vežimo išlaidų sąvokos apibrėžimo, Teisingumo Teismas jau susidūrė su šios sąvokos aiškinimu. 1990 m. birželio 6 d. Teisingumo Teismo sprendime *Unifert*⁵ Teismas nurodė, kad „vežimo išlaidos“ turi būti aiškinamos, kaip apimančios visas pagrindines ir papildomas išlaidas, susijusias su prekių vežimu į Sąjungos muitų teritoriją.
27. 2017 m. gegužės 11 d. Sprendime *Shirtmakers BV*⁶ (C-59/16, EU:C:2017:362) Teisingumo Teismas vėlgi susidūrė su „vežimo išlaidų“ sąvokos aiškinimu muitinės vertės nustatymo tikslais. Teismas pateikė nuorodą į sprendime *Unifert* pateiktą išaiškinimą ir priminė, kad sąvoka „vežimo išlaidos“ nėra apibrėžta Muitinės kodekse ir kad šiame kodekse nėra jokių nuorodų į valstybių narių teisę, norint nustatyti šios sąvokos prasmę ir apimtį. Tad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją iš vienodo Sąjungos teisės taikymo ir lygybės principo reikalavimų matyti, jog Sąjungos teisės nuostatoje, kurioje aiškiai nenurodoma valstybių narių teisė tam, kad būtų nustatyta tokios nuostatos prasmė ir apimtis, įtvirtinti terminai visoje Europos Sąjungoje paprastai turi būti aiškinami autonomiškai ir vienodai, atsižvelgiant į nuostatos kontekstą ir nagrinėjamu teisės aktu siekiamą tikslą.
28. Teismas pažymėjo, kad sąvoka „vežimo išlaidos“ turi būti, pirma, laikoma savarankiška Sąjungos teisės sąvoka ir, antra, aiškinama atsižvelgiant į nagrinėjamos teisės akto tikslus ir straipsnio, kuriame vartojama, kontekstą.⁷
29. Reikėtų pastebėti, kad abu paminėti Teismo sprendimai buvo priimti pagal šiuo metu nebegaliojančias teisės nuostatas (Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1224/80 8 straipsnio 1 dalies e punkto i papunktį ir Bendrijos muitinės kodekso 32 straipsnio 1 dalies e punkto i papunktį). Tačiau šiuose sprendimuose pateiktas sąvokos „vežimo išlaidos“ išaiškinimas išlieka aktualus ir šiandien, kadangi šiuo metu galiojančių nuostatų dėl vežimo išlaidų traktavimo muitinės vertės nustatymo tikslais formuluotė yra tokia pati, kokia buvo įtvirtinta anksčiau galiojusiuose teisės aktuose.

---

⁵ Žr. 1990 m. birželio 6 d. Sprendimo byloje *Unifert* C-11/89, EU:C:1990:237, 30 punktą.

⁶ Žr. 2017 m. gegužės 11 d. Sprendim byloje *Shirtmakers BV*, EU:C:2017:362, 20 ir 21 punktus.

⁷ *Ibidem*, 22 punktas.

30. Pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2015/2446⁸ 2 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad deklaracijoms reikalingos informacijos mainams ir saugojimui taikomi B priede nurodyti bendrieji duomenų reikalavimai, o pagal B priedo D.E. eilės numerį 4/1 deklarantas, užpildydamas muitinės deklaraciją muitinei privalo pateikti informaciją dėl prekių pristatymo sąlygų, nustatytų pirkimo-pardavimo sutartyje, kurios pagrindu prekės įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją. Kaip matyti iš prašyme priimti prejudicinį sprendimą nurodytų aplinkybių, pardavėjas „Transchema“ ir pirkėjas „Lifosa“ susitarė, kad prekių pristatymas vykdomas pagal „Incoterms 2000“ – DAF sąlygas.
31. Prekių pristatymo sąlygos nurodo, kas atsakingas už įsigytų prekių vežimo organizavimą ir kas apmoka patirtas vežimo išlaidas. Tai, kad vežimo išlaidas apmoka pardavėjas, neturi įtakos Sąjungos muitinės kodekso 71 straipsnio 1 dalies e punkto i papunkčio taikymui. Paprastai vežimo išlaidos, kurias patiria pardavėjas, jau yra įtrauktos į prekių kainą.
32. Visų pirma reikėtų priminti, kad faktinių aplinkybių vertinimas priklauso prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio nacionalinio teismo kompetencijai. Nagrinėjamoje byloje, kaip matyti iš nacionalinio teismo nurodytų faktinių aplinkybių, su techninės sieros rūgšties gabenimu ne Sąjungos muitų teritorijoje (Baltarusijos teritorijoje) susijusias išlaidas apmokėjo šių prekių gamintojas „Naftan“, o šios išlaidos buvo įtrauktos į „Naftan“ ir „Transchema“ sudaryto sandorio prekių kainą. Importuotojas „Lifosa“ pažymėjo, kad nors prekių kaina nepadengia visų gamintojo patirtų prekių vežimo išlaidų, sumokėta kaina už prekes yra pagrįsta ir gamintojui ekonomiškai naudinga, nes Baltarusijos Respublikoje nustatyto ekologinio mokesčio suma, kurią reikėtų sumokėti siekiant utilizuoti ginčo prekes, viršytų deklaruotos muitinės vertės ir transportavimo išlaidų sumą.
33. Atsižvelgiant į nurodytus faktus, kyla klausimas, ar tarp „Lifosos“ ir „Transchemos“ sudarytas sandoris buvo pelningas „Transchemai“. Kaip nurodo nacionalinis teismas, į „Transchemos“ sumokėtą kainą už importuotas prekes buvo įtrauktos ginčo prekių gabenimo nuo gamyklos Baltarusijos teritorijoje iki sienos perėjimo punkto išlaidos (žr. prašymo priimti prejudicinį sprendimą 15.1 punktą). Tačiau šios išlaidos nebuvo įtrauktos į importuotojo už šias prekes sumokėtą kainą. Tai reikštų, kad „Transchema“ perpardavė prekes be jokio pelno. Tokiomis sandorio sudarymo aplinkybėmis kyla pagrįstas klausimas

---

⁸ 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiais taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso nuostatos

dėl „Transchemos“ vaidmens šiuose sandoriuose, t.y. ar ginčo prekių, kurių muitinė vertė turi būti nustatyta, tikrasis pardavėjas buvo ši bendrovė, ar vis dėlto šių prekių tikrasis pardavėjas buvo techninės sieros rūgšties gamintojas, o „Transchema“ atliko tik tarpininko vaidmenį.

34. Be to, reikėtų pažymėti, nors sandorio šalys naudamosi sutartine laisve gali sudaryti įvairius vidaus susitarimus, šie susitarimai negali daryti įtakos Sąjungos muitų nuostatoms dėl muitinės vertės nustatymo.
35. Vežimo išlaidos, patirtos dėl prekių gabenimo iki jų patekimo į Sąjungos muitų teritoriją, vietos, yra privalomas elementas, kuris turi būti pridėtas prie faktiškai sumokėtos ar mokėtinos kainos, nustatant importuojamų prekių muitinės vertę, apskaičiuojamą pagal sandorio vertės muitinio įvertinimo metodą. Tai, kad importuojamų prekių vežimo išlaidos yra didesnės nei importuojamų prekių kaina, neturi įtakos prekių muitinės vertės nustatymui.
36. Skirtingai nei, pavyzdžiui, mokesčių už patentus ir licencijas atveju, vežimo išlaidų įtraukimas į prekių muitinės vertę nepriklauso nuo to, kas padengia šias išlaidas, ir nepriklauso nuo jokių kitų sąlygų atitikimo, kaip tai yra mokesčių už patentus ir licencijas atveju. Kaip jau buvo pabrėžta pirmiau, vadovaujantis Įgyvendinimo reglamento 2015/2447 138 straipsnio 3 dalimi, vežimo išlaidos turi būti įtrauktos į importuojamų prekių muitinės vertę tiek tokiu atveju, jei šių prekių vežimo išlaidas dengia pirkėjas, tiek jei šios prekės vežamos nemokamai.
37. Apibendrinant, prekių muitinės vertę sudaro faktiškai sumokėta arba mokėtina kaina, kaip apibrėžta Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 2 dalyje, ir kiti elementai, kurie turi būti pridedami prie sumokėtos arba mokėtinos kainos, kaip tai nurodyta Sąjungos muitinės kodekso 71 straipsnio 1 dalyje. Sąjungos muitinės kodekso 72 straipsnis nustato, kokios išlaidos neturi būti įtrauktos į prekių muitinės vertę. Siekiant tinkamai nustatyti prekių muitinės vertę, apskaičiuojamą pagal sandorio vertės muitinio įvertinimo metodą, turi būti atsižvelgiama tik į šiuos tris elementus.
38. Nacionalinio teismo nagrinėjamoje byloje buvo nustatyta, kad vežimo išlaidos, patirtos gabenant importuojamas prekes iki Sąjungos muitų teritoriją, nebuvo pridėtos prie faktiškai sumokėtos arba mokėtinos importuojamų prekių kainos. Taigi atsižvelgiant į pirmiau minėtas pastabas šios išlaidos turi būti pridėtos prie pirminės deklaruotos importuotų prekių kainos.

39. Taigi, Komisijos nuomone, Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 1 dalis ir 71 straipsnio 1 dalies e punkto i papunktis turi būti aiškinami taip, kad prekių muitinės vertė turi būti patikslinta, į ją įtraukiant visas pardavėjo (gamintojo) faktiškai patirtas prekių vežimo iki jų įvežimo į Sąjungos muitų teritoriją vietos išlaidas, kai (1) pagal tiekimo sąlygas („Incoterms 2000“ DAF) pareiga padengti šias išlaidas teko pardavėjui (gamintojui) ir (2) šios vežimo išlaidos viršijo sulygtą ir pirkėjo faktiškai sumokėtą (mokėtiną) kainą, tačiau (3) pirkėjo faktiškai sumokėta (mokėtina) kaina atitiko realią prekių vertę, net jei ši kaina nebuvo pakankama padengti visas pardavėjo (gamintojo) patirtas vežimo išlaidas.

V. ATSAKYMAS Į KLAUSIMĄ

40. Komisija mano, kad į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pateiktą prejudicinį klausimą turėtų būti atsakoma taip:

1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 29 straipsnio 1 dalis ir 32 straipsnio 1 dalies e punkto i papunktis bei 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 70 straipsnio 1 dalis ir 71 straipsnio 1 dalies e punkto i papunktis turi būti aiškinami taip, kad prekių muitinės vertė turi būti patikslinta, į ją įtraukiant visas pardavėjo (gamintojo) faktiškai patirtas prekių vežimo iki jų įvežimo į Sąjungos (Bendrijos) muitų teritoriją vietos išlaidas, kai, kaip yra byloje nagrinėjamu atveju, (1) pagal tiekimo sąlygas („Incoterms 2000“ DAF) pareiga padengti šias išlaidas teko pardavėjui (gamintojui) ir (2) šios vežimo išlaidos viršijo sulygtą ir pirkėjo faktiškai sumokėtą (mokėtiną) kainą, tačiau (3) pirkėjo faktiškai sumokėta (mokėtina) kaina atitiko realią prekių vertę, net jei ši kaina nebuvo pakankama padengti visas pardavėjo (gamintojo) patirtas vežimo išlaidas.

Florence CLOTUCHE-DUVIEUSART

Jurgita JOKUBAUSKAITĖ

Komisijos atstovės